

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/28/2026
Identifikačné číslo spisu:	5124010068
Dátum vydania rozhodnutia:	19.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:5124010068.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Wänkeovej, sudkyne JUDr. Beáty Javorkovej a sudcu JUDr. Mariána Mačuru v trestnej veci obvineného P. F., pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. g), písm. j) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 19. mája 2026 v Bratislave, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo 17. septembra 2025, sp. zn. 2To/48/2025, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného P. F. odmieta.

Odôvodnenie

I.

Konanie predchádzajúce dovolaniu

Okresný súd Žilina (ďalej aj „prvostupňový súd“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo 17. marca 2025, sp. zn. 55T/4/2024 uznal obvineného P. F. (ďalej aj „obvinený“ alebo „dovolateľ“) vinným v bode 1) zo zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. g) písm. j) Trestného zákona a v bode 2) z prečinu sexuálneho zneužívania podľa § 202 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že:

v bode 1)

v presne nezistenom období, najmenej od roku 2017 do 15. decembra 2022 najmä v priestoroch kancelárií a šatne Športového klubu L. O., L. O.V., Š. XXX,

- ako tréner futbalu a učiteľ maloletého Š.. B., nar. X. P. XXXX, mu opakovane najmenej 20 krát strkal ruku pod oblečenie a pod spodné prádlo a chytal a stláčal jeho genitálie, prípadne ho hladkal cez oblečenie, pričom sa to raz stalo aj v priestoroch školy v L. O. na udalosti označovanej ako noc v škole,
- ako tréner futbalu maloletého F.. Q., nar. XX. P. XXXX, ho najmenej 5x chytal za genitálie cez oblečenie,

- ako tréner futbalu maloletého X.. F., nar. XX. L. XXXX, ho najmenej 2x hladkal cez oblečenie a pod oblečením po genitáliách,

- ako tréner futbalu maloletého L.. A., nar. XX. H. XXXX, ho najmenej desaťkrát obchytkával na intímnych miestach a to tak, že si k nemu prisadol, dal mu svoju ruku na jeho stehno a od stehna pokračoval rukou pod oblečenie a pod spodné prádlo, následne ho chytil za genitálie a stláčal mu ich,
- ako tréner futbalu a učiteľ maloletého F.. P., nar. XX. F. XXXX, si ho viackrát posadil na koleno, cez oblečenie ho hladkal na rozkroku, niekedy aj pod oblečením ho chytil za genitálie, pričom sa to dialo najmä v šatni, v kancelárii obvineného, ale aj počas udalosti označovanej ako noc v škole v základnej škole v L. O., kedy maloletého prehol cez jeho nohu dozadu a chytil ho za genitálie,
- ako tréner futbalu a učiteľ maloletého Q.. X., nar. XX. F. XXXX, ho opakovane chytil tak cez oblečenie, ako aj pod oblečením za genitálie a to počas tréningov, ale aj počas odvozu na tréning a z tréningu, ako aj v triede na základnej škole v L. O. ričove a počas noci v škole,
- ako tréner futbalu maloletého Š.. F., nar. XX. F. XXXX, ho najprv cez oblečenie, neskôr aj pod oblečením chytil za genitálie, ak to bolo cez oblečenie, obvinený iba rukou krúžil po jeho genitáliách, ak to bolo pod oblečením, tak obvinený chytil maloletému jeho nahý pohlavný úd, pričom v novembri 2022 počas dvoch doučovaní, keď sedeli v kancelárii Športového klubu L. O. na gauči, maloletému Š.. F. chytil nohy a položil si ich na jeho nohy, následkom čoho zaklonilo maloletého dozadu, načo obvinený chytil pod oblečením maloletému jeho pohlavný úd a naťahoval ho až do ejakulácie maloletého, ktorý ejakulát si obvinený dal na prst a dal si ho do úst, pričom toto sa udialo počas každého doučovania vždy 2x,
- ako tréner futbalu maloletého T.. O., nar. X. H. XXXX, ho zavolať k sebe do kancelárie, kde si maloletého posadil na koleno, pričom mu obvinený masíroval chrbát a následne mu mal štychať cez oblečenie do genitálií,

v bode 2)

v presne nezistenom období od roku 2017 do roku 2018, kedy poškodený v tom čase maloletý L.. A., nar. XX. G. XXXX, trénoval pod vedením obvineného, najmä v šatni Športového klubu L. O., L. O., Š. XXX pozeral, ako sa v tom čase maloletý v šatni prezliekal a keď šiel trénovať na ihrisko, tak ho najmenej jedenkrát tľapol po zadku, vo večerných hodinách nezisteného dňa od septembra 2019 do marca 2020, keď obvinený viezol L.. A. svojím motorovým vozidlom z B. z kolotočov domov do L. O., tak mu za jazdy najmenej jedenkrát chytil cez oblečenie rukou jeho penis a to tak, že rukou prešiel po jeho stehne až sa dotkol jeho penisu a aj napriek tomu, že mu mal L.. A. ruku opakovane odhodil s tým, aby prestal, obvinený ho takto chytil opakovane viackrát, pričom mal mať obvinený na L.. A. neustále sexuálne nárážky s tým, že či si neužijú, či si to nerozmyslel, že on to nikomu nepovie.

Okresný súd podľa § 201 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona uložil obvinenému úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Okresný súd ďalej obvinenému podľa § 74 ods. 1 Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024 uložil ochranné sexuologické liečenie ambulantnou formou a zároveň mu podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona uložil aj trest zákazu činnosti športového odborníka podľa § 6 zákona č. 440/2015 Z. z. o športe vo vzťahu k osobám mladším 18 rokov na 10 rokov.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku poškodených odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením zo 17. septembra 2025, sp. zn. 2To/48/2025 podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného zamietol.

II.

Dovolenie a vyjadrenia k nemu

Proti vyššie citovanému uzneseniu krajského súdu podal obvinený dovolanie prostredníctvom obhajcu 9. januára 2026 z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i), písm. j) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolateľ uviedol, že jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Pri výsluchu maloletého dieťaťa musí byť prítomný znalec. Znalec PhDr. T. G. sa zúčastnil výsluchu v čase, keď mal pozastavenú činnosť znalca, čo vyplynulo z registra znalcov, ako aj jeho výsluchu pred súdom. Odvolací súd v napadnutom uznesení vo vzťahu k tejto námietke stručne uviedol, že maloletí poškodení spontánnym spôsobom za prítomnosti psychológa opísali protiprávne konanie obvineného, a to bez kladených sugestívnych alebo kapcióznych otázok. Ak okresný súd a krajský súd tvrdia, že PhDr. T. G. sa zúčastnil výsluchu ako psychológ, nie ako znalec, tak s uvedeným tvrdením sa nemožno stotožniť.

Jedným z dôkazov, ktorý mal preukazovať vinu obvineného a odôvodňovať potrebu ochranného liečenia bol znalecký posudok č. 52/2023 z 3. novembra 2023 znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a odvetvie sexuológia MUDr. L. C. - Š.. Obvinený však do trestného konania predložil vlastný znalecký posudok, ktorý vypracovala znalkyňa PhDr. Mgr. M. G., PhD, zo záverov ktorého vyplynulo, že obvinený je bez známk: poruchy afektivity, psychotického ochorenia, poruchy osobnosti, hypertrofie agresivity, svojráznej sexuálnej preferencie, polyformného sexuálneho nastavenia a sexuálnych porúch. Výsledky vyšetrenia vylúčili sexuálnu úchylku homosexuálnej pedofílie a efebofilie. Znalkyňa sa vyjadрила, že u obvineného sa neprejavujú sklony ku konfabulácii.

So závermi, ktoré prijali súdy sa obvinený nestotožnil a je toho názoru, že okresný súd nemal dôvod odmietnuť dôkaz - znalecký posudok znaleckej organizácie Experti forenznej psychológie s.r.o. č. 4/2024 z 24. januára 2024 a pri hodnotení dôkazov mal prihliadať na závery znalkyne PhDr. Mgr. M. G., PhD. Taktiež sa obvinený nestotožnil s tým, že odborný záver znalca psychiatra, lekára z odboru sexuológia je v jeho prípade opodstatnenejší, než záver znalca psychológa, z odboru psychológia sexuality. Z výsluchu znalkyne G. pred súdom vyplynulo, že PPG vyšetrenie touto znalkyňou prebehlo v súlade s odporúčanou metodikou, naopak vyšetrenie M. A. (asistentkou znalkyne C. - Š.) bolo vykonané nesprávne. Zamlčanie skutočnosti v znaleckom posudku, že PPG vyšetrenie vykonala iná osoba je závažným porušením povinností znalca, keďže ide o kľúčový podklad pre znalecké závery. Súd, ani strany konania tak nemali možnosť posúdiť odbornosť osoby vykonávajúcej vyšetrenie, jej oprávnenie vykonávať PPG, či mieru dohľadu znalkyne nad PPG vyšetrením, keďže táto nebola pri vyšetrení prítomná. Skutočnosť, že znalkyňa až pri výsluchu priznala, že PPG vyšetrenie osobne nevykonala, zásadne spochybňuje jej dôveryhodnosť.

Znalkyňa MUDr. L. C. - Š. sa v znaleckom posudku vyjadrovala k sexuálnej deviácii obvineného, čo podľa jeho názoru v zmysle vyššie uvedeného nie je možné, nakoľko o prítomnosti, resp. neprítomnosti sexuálnej úchylky v zmysle prílohy č. 2 k vyššie citovanej vyhlášky č. 228/2018 Z. z. sa vyjadruje len znalec z odboru psychológie, odvetvie psychológia sexuality, a nie znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia (480000), odvetvie psychiatria (481700) a odvetvie sexuológia. Okresný súd si urobil nesprávny výklad prílohy č. 2 citovanej vyhlášky, keď sa zaoberal obsahovým vymedzením znaleckých odvetví, a s týmto názorom sa stotožnil aj odvolací súd.

V odôvodnení napadnutého uznesenia krajského súdu absentuje vlastné vyjadrenie súdu (a teda vyhodnotenie) ohľadom zásadných námietok obvineného, čím vznikla celková nerovnováha trestného konania, ktorá je nezlučiteľná so zásadou spravodlivého procesu v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ak súd argument odmietne, musí ho v odôvodnení rozhodnutia buď vyvrátiť, alebo spochybníť, prípadne vysvetliť, z akého dôvodu nie je takýto argument relevantný v kontexte prípadu. Nestačí, ak súd na argument strany konania síce zareaguje, ale vyrovná sa s ním len stručným konštatovaním. Len všeobecné konštatovanie odvolacieho súdu je nesprávne a irelevantné, bez súčasného uvedenia dostatočného vysvetlenia.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolateľ uviedol, že prvostupňový súd ho uznal vinným na základe dôkazov, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Už pred odvolacím súdom obvinený namietal nezákonnosť výsluchov maloletých poškodených v prípravnom konaní, z dôvodu porušenia § 131 ods. 1 Trestného poriadku a § 135

Trestného poriadku, ale krajský súd sa k tomuto nijakým spôsobom nevyjadril. Dôkazy získané v rozpore so zákonom nie sú v trestnom konaní použiteľné. Procesný nedostatok vo výsluchoch maloletých v prípravnom konaní spočíval v nedostatočnom poučení maloletých o práve odoprieť výpoveď, o povinnosti vypovedať pravdu a nič nezamlčať, o význame svedeckej výpovede a o tom, že sa výsluch nahráva, a to primerane ich veku. Obvinený tiež namieta neprítomnosť obligatórnych osôb (znalca, psychológa) pri výsluchoch maloletých 15. júna 2023. Uvedené vyplýva z obrazovo - zvukových záznamov z výsluchov poškodených maloletých pred okresným súdom, ako aj z prečítania celého ich písomného prepisu.

Skutočnosť, že obhajoba a prokurátor v prípravnom konaní pri výsluchoch maloletých poškodených nenamietali procesný postup vyšetrovateľky týkajúci sa poučenia pred samotným začatím výsluchu nie je, a nemôže byť dôkazom o tom, že poučenie maloletých prebehlo v úvodnom štádiu výsluchu v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku, a to predovšetkým vzhľadom na primeranosť poučenia vo vzťahu k ich veku. Pánom prípravného konania je prokurátor a ak zistí procesné pochybenie vyšetrovateľa, je jeho povinnosťou namietť takýto procesný postup.

V miestnosti, kde sa vykonávali výsluchy maloletých poškodených bola len vyšetrovateľka, poškodený a znalec. Obhajca nemal možnosť vidieť akým spôsobom došlo k poučeniu svedkov - maloletých poškodených vyšetrovateľkou, a či skutočne k poučeniu došlo. Túto skutočnosť nemohol vidieť ani okresný súd pri prehratí kamerových záznamov o výsluchoch maloletých.

Ak okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku tvrdí, že dôkazom o tom, že výsluchy maloletých poškodených boli v súlade s Trestným poriadkom sú zápisnice o procesnom úkone, ktoré maloletí podpísali, tak s takýmto tvrdením sa nemožno stotožniť. Vyšetrovateľka kladla maloletým poškodeným množstvo kapcióznych a sugestívnych otázok, a tým sa ich snažila navádzať na odpovede tak, aby zosúladiť ich výpovede so skutkovou vetou. Obhajoba do kladenia kapcióznych a sugestívnych otázok vyšetrovateľkou nemohla žiadnym spôsobom zasahovať, nakoľko obhajca nebol v jednej miestnosti s maloletými poškodenými, a preto nemohol bezprostredne zareagovať na položenú otázku.

Obvinený tiež namieta nezákonnosť znaleckých posudkov č. 29/2023 až č. 37/2023 znalca z odboru psychológie PhDr. T. G., ktorý bol zaujatý voči jeho osobe. Obvinený už v prípravnom konaní žiadal vyšetrovateľku, aby bol uvedený znalec vylúčený z vykonávania úkonov znaleckého dokazovania. Vyšetrovateľka jeho námietkam nevyhovela. Znalec ešte pred tým, ako bolo obvinenému vznesené obvinenie dospel 5. marca 2023 k záveru (č. I. 415), že: „je veľmi pravdepodobné, že skutok sa stal“. Okrem toho z výsluchu znalca vyplynulo, že hodnotil každého poškodeného na základe dojmov.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený uviedol, že si je vedomý toho, že dovolací súd nemôže skúmať skutkové zistenia súdov nižšieho stupňa, avšak okresný súd obvinenému uložil ochranné sexuologické liečenie ambulantnou formou práve na základe záverov znaleckého posudku znalkyne MUDr. L. C. - Š.. V rámci posudzovania existencie dovolacieho dôvodu podľa 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Toto ustanovenie sa vzťahuje aj na nesprávne použitie iných právnych predpisov než Trestného zákona, pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnej kvalifikácii skutku. Okresný aj odvolací súd chybným výkladom prílohy č. 2 k vyhláške č. 228/2018 Z. z. dospeli k nesprávnemu právnemu posúdeniu zisteného skutku vo vzťahu k ochrannému opatreniu, ktoré bolo obvinenému uložené, čím je naplnený zároveň dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. j) Trestného poriadku.

Z vyššie uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil uznesenie krajského súdu a rozsudok okresného súdu, a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Žilina (ďalej len „prokurátorka“) sa vyjadrila k dovolaniu obvineného podaním z 26. januára 2026 a uviedla, že podrobným preskúmaním celého vyšetrovacieho spisu bolo

zistené, že právo na obhajobu u obvineného nebolo porušené. Obvinený mal zvoleného obhajcu, a na každom pojednávaní sa jeho obhajca zúčastnil. Rozsudok okresného súdu bol riadne odôvodnený, a každým argumentom obhajoby sa súd riadne zaoberal a vysporiadal sa s ním. Argumenty, ktoré prezentuje dovolateľ boli opakovane uvádzané na súde prvého stupňa, aj pred odvolacím súdom.

Dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku je možné úspešne uplatňovať len v prípade, že rozhodnutie súdu bolo založené na nezákonne vykonaných dôkazoch. Výsluchy maloletých osôb boli vykonané zákonným spôsobom, za účasti obhajcu obvineného, ako aj prokurátora. Tí dohliadali na zákonnosť vykonaných výsluchov. Výsluchy sa konali v špeciálnej, na tento účel vytvorenej miestnosti. Tak obhajca, ako aj prokurátor mali možnosť sledovať cez obrazovku spôsob poučenia maloletých svedkov, či priebeh celého výsluchu. Na prípadné námietky voči položeným otázkam, na kladenie otázok maloletým svedkom mal obhajca (ako aj prokurátor) k dispozícii tablet, prostredníctvom ktorého bolo možné komunikovať s vyšetrovateľom. Pri žiadnom z výsluchov obhajca nenamietal spôsob výsluchu, ani poučenia svedkov.

PhDr. T. G. sa na výsluchoch 3 maloletých zúčastnil v čase, kedy mal ako znalec pozastavenú činnosť znalca, ale bol stále psychológ. Zákon vyžaduje účasť psychológa na výsluchoch maloletých poškodených. Jeho úlohou je dohliadať na správne vedenie výsluchu a svojou prítomnosťou zabezpečuje vedenie takýchto výsluchov s ohľadom na vek maloletých poškodených, a na ochranu pred sekundárnou viktimizáciou.

K argumentu obhajoby o nezákonnosti znaleckého posudku MUDr. L. C. - Š. prokurátorka uviedla, že znalkyňa je zapísaná v zozname znalcov v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a odvetvie sexuológia, a iba znalec z tohto odboru (a odvetvia) je oprávnený vykonať kompletne sexuologické vyšetrenie, stanoviť diagnózu a navrhnúť liečbu. Znalec z odboru psychológia takéto oprávnenie v oblasti sexuológie nemá.

Prokurátorka uviedla, že žiadne dovolacie dôvody uvádzané obvineným neboli naplnené. Napadnuté rozhodnutia sú riadne odôvodnené a konanie obvineného správne právne posúdené, vychádzajúc z vykonaných dôkazov.

Z vyššie uvedených dôvodov prokurátorka navrhla, aby najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Poškodení sa prostredníctvom svojej splnomocnenej zástupkyne JUDr. Martiny Filipovej vyjadrili k dovolaniu obvineného podaním zo 6. februára 2026, v ktorom uviedli, že s dovolaním nesúhlasia. Dovolať ho využíva ako ďalší riadny opravný prostriedok. Takýto postup predstavuje zneužitie mimoriadneho opravného prostriedku, keďže dovolanie neslúži na opätovné preskúmanie veci v plnom rozsahu, ale výlučne na nápravu zákonom taxatívne vymedzených pochybení. Odvolací súd sa so všetkými námietkami obvineného riadne, zákonne a presvedčivo vysporiadal. V prevažnej časti dovolania obvinený iba reprodukuje obsah vykonaných dôkazov a vlastnú interpretáciu skutkových zistení, pričom však neuvádza žiadnu relevantnú rozhodovaciu prax. Nekonkretizuje v čom by malo spočívať porušenie zákona alebo práva, ktoré by zakladalo prípustnosť a dôvodnosť dovolania. Oba sudy sa podrobne vysporiadali s námietkami obvineného ohľadne znalca PhDr. T. G., znalkyne MUDr. C. - Š., ako aj súkromného znaleckého posudku, ktorý bol predložený v konaní obvineným.

Obvinený v dovolaní neuvádza žiadne konkrétne porušenie hmotnoprávných ani procesnoprávných ustanovení, neidentifikuje rozhodujúce skutočnosti, ktoré by zakladali prípustnosť dovolania podľa § 371 Trestného poriadku. Podaným dovolaním sa obvinený domáha revízie skutkových zistení.

Z vyššie uvedených dôvodov poškodení navrhli, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného odmietol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila aj zákonná zástupkyňa maloletého poškodeného O. podaním z 26.

januára 2026, v ktorom uviedla, že obvinený nespochybňuje jediným slovom výpovede svedkov, čo považuje za jeho priznanie.

Zákonný zástupca maloletého poškodeného F. sa vyjadril k dovolaniu obvineného podaním z 30. januára 2026, v ktorom uviedol, že s dovolaním nesúhlasí. Je toho názoru, že rozhodnutia boli vydané v súlade so zákonom, po riadnom zistení skutkového stavu veci. Dovolanie nepovažuje za dôvodné a z uvedeného dôvodu navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného odmietol.

Spisový materiál bol spolu s podaným dovolaním Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený 1. apríla 2026.

III.

Konanie pred dovolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku, veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Súčasne však dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd považuje za potrebné vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je v zásade prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007-II]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Zároveň treba uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012-I). Pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia a nie ich označenie podľa § 371 Trestného poriadku.

Jednotlivé dovolacie dôvody (§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku), sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala

právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inšanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (primerane napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tdo 67/2018, 4 Tdo 17/2019, 4 Tdo 23/2019, 5 Tdo 85/2017, 5 Tdo 7/2020).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Najvyšší súd v zmysle konštantnej judikatúry uvádza, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku predpokladá nie akékoľvek porušenie práva na obhajobu, ale len tie prípady, kedy toto právo obvineného bolo porušené zásadným spôsobom. Spravidla pôjde o prípady, kedy obvinený nebol v trestnom konaní zastúpený obhajcom napriek tomu, že išlo o niektorý z prípadov povinnej obhajoby (§ 37 Trestného poriadku). Spôsob obhajoby obvineného je mimo rámec tohto dovolacieho dôvodu. Vo všeobecnosti možno dodať, že právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (pozri uznesenie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011).

Právo na obhajobu je jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu zabezpečujúcich „rovnosť zbraní“ medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom ako žalobcom v trestnom konaní na strane druhej. Táto základná zásada trestného konania je v Trestnom poriadku upravená v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku, vyplýva z čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a je garantovaná v ďalších významných právnych dokumentoch, akými sú Listina základných práv a slobôd a Dohovor. Podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby, a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu. Porušenie práva na obhajobu je podstatnou chybou konania. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je však koncipovaný oveľa užšie, keďže nie je ním akékoľvek (resp. každé) porušenie práva na obhajobu, ale len porušenie tohto práva zásadným spôsobom. Pri posudzovaní, či v danom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, sú dôležité konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach. Podstatou práva na obhajobu je zabezpečiť obhajovanie práv obvineného tak, aby v konaní boli okrem iného objasnené aj všetky skutočnosti svedčiace v prospech obvineného, a aby sa na tieto v konaní a pri rozhodovaní prihliadalo.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený namietal nepreskúmateľnosť uznesenia krajského súdu, porušenie práva na spravodlivý súdny proces tým, že jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom, odmietnutie znaleckého posudku znalkyne PhDr. Mgr. M. G., PhD., prítomnosť psychológa PhDr. T. G. pri výsluchu maloletých poškodených v čase, kedy mal pozastavenú znaleckú činnosť.

Ak obvinený tvrdí, že okresný súd odmietol vykonať ním predložený dôkaz - znalecký posudok znalkyne PhDr. Mgr. M. G., PhD., je potrebné v tejto súvislosti najskôr poukázať na ustanovenie § 272 ods. 3 Trestného poriadku, v ktorom je uvedené, že: súd odmietne vykonať dôkaz, ktorý sa týka okolností nepodstatnej pre rozhodnutie alebo okolností, ktorú možno zistiť inými, už skôr navrhnutými dôkazmi. Rozhodnutie o odmietnutí vykonať dôkaz sa oznámi tomu, kto návrh na jeho vykonanie podal, a to spravidla ústne po otvorení hlavného pojednávania; súd je však oprávnený, ak sa to ukáže potrebným v priebehu ďalšieho pojednávania, takéto rozhodnutie zmeniť a vykonanie dôkazu pripustiť.

Súčasťou práva na obhajobu je aj navrhovanie, predkladanie a obstarávanie dôkazov. Uvedenému právu navrhovať vykonanie dôkazov na hlavnom pojednávaní zodpovedá povinnosť súdu navrhované dôkazy vykonať, alebo rozhodnúť o odmietnutí vykonania navrhovaného dôkazu.

Po preskúmaní spisového materiálu najvyšší súd zistil, že okresný súd obvineným predložený dôkaz vykonal na hlavnom pojednávaní 6. mája 2024 (č. l. 1180), kde v súlade s Trestným poriadkom vypočul znalkyňu PhDr. M. G., PhD., ktorá predniesla podstatné závery svojho znaleckého posudku č. 4/2024.

Túto skutočnosť zároveň uviedol aj okresný súd v odôvodnení na str. 4 rozsudku: „Vypočutá bola aj znalkyňa PhDr. Mgr. M. G., PhD, ktorá predniesla podstatný obsah znaleckého posudku znaleckej organizácie Experti forenzej psychológie, s.r.o. č. 4/2024 zo dňa 24. januára 2024 k osobe obž. P. F.“

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že okresný súd neodmietol vykonať dôkaz predložený obvineným, práve naopak vykonal dokazovanie aj vypočutím znalkyne PhDr. Mgr. M. G., PhD., ktorá na hlavnom pojednávaní predniesla podstatný obsah znaleckého posudku. Skutočnosť, že okresný súd vyhodnotil tento dôkaz v rozpore so želaním obvineného nemožno stotožňovať s procesným inštitútom odmietnutia dôkazu. Okresný súd poukázal v odôvodnení svojho rozhodnutia na rozporuplné tvrdenia uvedenej znalkyne, ktoré si neosvojil (str. 49 - 50 rozsudku), pričom s jeho tvrdením sa stotožnil aj krajský súd, ktorý na str. 8 uznesenia uviedol, že „krajský súd sa nestotožnil ani s tvrdením obhajoby o podstatných rozporoch znaleckého dokazovania transformovaných do znaleckých posudkov e. 52/2023 z 3.11.2023 znalkyne MUDr. L. C. - Š. s poukazom na znalecký posudok e. 4/2024 z 24.1.2024 Mgr. M. G., PhD. Pri tomto tvrdení je potrebné zvýrazniť, že namietaný posudok znalkyne MUDr. L. C. - Š. bol vykonaný zákonným spôsobom so zodpovedajúcou odbornou zdatnosťou, ktorá spočíva najmä v dlhodobých znaleckých skúsenostiach. Uvedená znalkyňa postupovala štandardným spôsobom a závery znaleckého dokazovania jednoznačne svedčili o zdravotných anomáliách obžalovaného. Preto uvedené znalecké skúmania psychologicky Mgr. M. G., PhD. neboli schopné zvrátiť už predtým zistené závery znalkyne z odboru psychiatrie. Krajský súd v tejto súvislosti poukazuje na čiastočnú zmätočnosť posudku psychologicky, ktorá napriek tvrdeniu o bezporuchovom sexuálnom zdraví obžalovaného súčasne v záveroch uviedla, že jeho prognóza resocializácie je podľa nej priaznivá a možné riziko recidívy minimálne. Preto krajský súd považoval znalecký posudok psychiatričky za objektívny dôkaz, ktorý reflektoval na danú realitu týkajúcej sa zdravotného stavu obžalovaného, a to aj za situácie, že znalecké dokazovanie psychologicky bolo realizované neštandardným spôsobom v ústave na výkon väzby bez dodržania predpísaných podmienok jeho vykonania. Aj na tieto skutočnosti v napadnutom rozsudku reagoval okresný súd.“

Prihliadnuc na uvedené najvyšší súd konštatuje, že okresný súd vykonal dôkaz predložený obvineným, a vyhodnotil tento dôkaz v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov upravenou v ustanovení § 2 ods. 12 Trestného poriadku, a preto v tomto smere námietka obvineného dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenapĺňa.

Čo sa týka obvineným uvádzaných námietok o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia krajského súdu, porušenia práva na spravodlivý súdny proces tým, že jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom v konaní na súde prvého ani druhého stupňa je potrebné uviesť, že k základným právam účastníka konania obsiahnutým v práve na spravodlivý proces patrí právo na uvedenie dostatočných dôvodov, na ktorých je rozhodnutie založené. V súvislosti s riadnym odôvodnením nie je nutné, aby na každú námietku bola daná súdom odpoveď, pričom rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia, a musí byť analyzovaný s ohľadom na okolností každého prípadu. Ak však súd v odôvodnení nereaguje na zásadnú, relevantnú námietku súvisiacu s predmetom súdnej ochrany, je potrebné tento nedostatok považovať za prejav arbitrárnosti (svojvoľnosti). Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania, ako aj iného zainteresovaného subjektu na rozhodnutie, ktorého dôvody sú zjavné a zreteľné, pretože práve odôvodnenie rozhodnutia je zárukou toho, že výkon spravodlivosti nebude arbitrárny.

Najvyšší súd po preskúmaní rozhodnutia zistil, že krajský súd reagoval na všetky relevantné námietky obvineného v dostatočnej miere. Rozhodnutia okresného a krajského súdu tvoria jeden celok. Ak krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na závery okresného súdu a stotožnil sa s nimi (najmä ak sú opakovaním obhajoby obžalovaného už z prípravného konania) je potrebné uviesť, že nie je potrebné, aby duplicitne opakoval už skôr konštatované a prijaté závery. Rozsudok okresného súdu tvorí 62 strán, na ktorých sa súd veľmi podrobne, presvedčivo a jasne vysporiadal s dôkazmi, na základe ktorých uznal obvineného vinným.

K námietke obvineného, že jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom je potrebné dodať, že

okresný súd vykonal vo veci veľmi rozsiahle dokazovanie výsluchom obvineného, prehratím obrazovo-zvukových záznamov z výsluchu svedkov - poškodených a prečítaním celého písomného prepisu týchto záznamov, výsluchom zákonných zástupcov maloletých poškodených, vypočutím viacerých svedkov a znalcov: PhDr. T. G., MUDr. L. C. - Š., PhDr. Mgr. M. G., PhD., oboznámením a vykonaním listinných dôkazov (č. l. 4 - 6 rozsudku). Vina obvineného bola preukázaná prostredníctvom množstva priamych aj nepriamych dôkazov, pričom okresný súd posudzujúc tieto jednotlivo, ako aj v ich súhrne správne uviedol, že: „nezistil rozumné dôvody, pre ktoré by mal dôjsť k inému záveru, než že sa žalované skutky stali, a že ich spáchal práve obvinený.“

K ďalšej dovolacej námietke obvineného ohľadne prítomnosti psychológa PhDr. G. pri výsluchu maloletých v čase, keď mal pozastavenú znaleckú činnosť sa žiada uviesť, že opatrením Okresného riaditeľstva Policajného zboru zo 7. júna 2023, sp. zn. ČVS: ORP-49/1-VYS-ZA-203 (č. l. 33 spisu) bol do konania pribratý psychológ PhDr. T. G..

Podľa § 30a Trestného poriadku prvá veta v prípadoch ustanovených týmto zákonom sa na vykonanie úkonu priberie psychológ.

Podľa § 135 ods. 1 Trestného poriadku výsluch svedka, ktorý je dieťaťom, o veciach, ktorých oživovanie v pamäti by vzhľadom na jeho osobné vlastnosti, vzťah k obvinenému alebo k podozrivému, závislosť od obvineného alebo podozrivého alebo povahu a okolnosti spáchania trestného činu mohli nepriaznivo ovplyvniť duševnú integritu alebo vystaviť ho riziku druhotnej viktimizácie, sa vykoná s využitím videokonferenčného zariadenia. Výsluch treba vykonať obzvlášť ohľaduplne a po obsahovej stránke tak, aby sa v ďalšom konaní už nemusel opakovať. Klásť otázky takémuto svedkovi možno len prostredníctvom orgánu činného v trestnom konaní. V prípravnom konaní možno výsluch opakovať len so súhlasom prokurátora. Opakovaný výsluch v prípravnom konaní vedie spravidla tá istá osoba. V konaní pred súdom možno na podklade rozhodnutia predsedu senátu vykonať dôkaz prečítaním zápisnice i bez splnenia podmienok uvedených v § 263 alebo postupom podľa § 270 ods. 2.

Podľa § 135 ods. 2 Trestného poriadku prvá veta k výsluchu podľa odseku 1 sa priberie psychológ, ktorý so zreteľom na predmet výsluchu a stupeň duševného vývoja svedka prispeje k správne vedeniu výsluchu a ak nie je na výsluchu prítomný opatrovník podľa § 48 ods. 2, aj zástupca orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že PhDr. T. G. bol do konania riadne pribratý opatrením ako psychológ, aby svojou prítomnosťou zabezpečil správny priebeh výsluchu tak, ako to vyžaduje citované ustanovenie § 135 ods. 2 Trestného poriadku. Pričom až neskôr bol do konania pribratý ako znalec (č. l. 427 spisu). Uvedenú skutočnosť namietal obvinený už počas prípravného konania, ako aj konania na súde prvého stupňa, pričom okresný súd sa aj s uvedenou námietkou správne vysporiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia na str. 51, kde uviedol: „Namietaná bola napríklad prítomnosť znalca PhDr. G. počas výsluchov maloletých poškodených. Súd poukazuje na to, že prítomnosť psychológa PhDr. G. na výsluchoch bola realizovaná najmä z titulu § 135 ods. 1 a 2 Tr. por. To znamená, že PhDr. G. bol do konania pribratý ako psychológ, aby zabezpečil svojou prítomnosťou správne vedenie výsluchov, teda riadny a citlivý priebeh výsluchov maloletých poškodených a zabránil ich prípadnej sekundárnej viktimizácii. To, že pri tvorbe znaleckých posudkov mohol znalec PhDr. G. vychádzať parciálne aj zo svojej prítomnosti pri výsluchoch v čase, keď mal znaleckú činnosť pozastavenú, nespôsobuje nezákonnosť neskôr formulovaných znaleckých posudkov, keďže v danom čase pôsobil pri výsluchu v pozícii psychológa, na ktorú sa zákaz nevzťahoval. Súd dôsledne preskúmal prítomnosť PhDr. G. na výsluchoch maloletých poškodených, ktorých DVD záznamy boli prehrávané a ich prepisy čítané na hlavnom pojednávaní a zistil, že na každom z uvedených výsluchov bol PhDr. G. prítomný v procesnej pozícii psychológa, ako je uvedené v každej zápisnici o výsluchu maloletých poškodených. Súd podotýka, že PhDr. G. nemalo byť umožnené pri výsluchoch maloletých svedkov-poškodených klásť otázky, a preto súd na tieto otázky a odpovede na ne pri vyhodnocovaní dôkazov neprihliadal.“

Na základe vyššie uvedených skutočností je potrebné konštatovať, že ani jedna z dovolacích námietok

obvineného nenaplnia dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď sa vydané rozhodnutie opiera o dôkazy, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Nemožno ním napadnúť spôsob hodnotenia dôkazu súdom. Nesprávne hodnotenie dôkazu možno napraviť v odvolacom konaní, nie však v konaní o dovolaní. Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku obvinený namietal nezákonnosť výsluchov maloletých poškodených, najmä to, že neboli pred výsluchom riadne poučení, ďalej namietal nezákonnosť znaleckého skúmania znalca PhDr. G., ktorý v konaní vystupoval najskôr ako psychológ, potom ako znalec, nezákonnosť znaleckého posudku MUDr. L. C. - Š., ktorá sa vyjadrovala k sexuálnej deviácii obvineného, hoci na to nemala oprávnenie, či spochybňovanie PPG vyšetrenia alebo kladenie kapciózných otázok vyšetrovatelkou počas výsluchov maloletých.

Je potrebné uviesť, že so všetkými týmito námietkami sa oba sudy podrobne vysporiadali v odôvodnení svojich rozhodnutí, po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov.

K nezákonnosti kľúčového dôkazu, a to výpovedí maloletých poškodených (s výnimkou poškodeného L. A., ktorý v čase výsluchu bol už plnoletý), ktorí podľa názoru obvineného neboli pred výsluchom poučení zákonným spôsobom je potrebné uviesť, že z každej zápisnice o výsluchu osoby mladšej ako 18 rokov vyplýva, že pri ich výsluchu sa zúčastnil prokurátor, obhajca obvineného, psychológ, pracovník úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, a vyšetrovateľ Policajného zboru (č.l. 280- 370 spisu). V každej zápisnici, pri maloletom poškodenom je uvedené poučenie osoby mladšej ako 18 rokov, ktoré je zároveň podpísané zúčastnenými osobami. Zo zvukových nahrávok vyplýva, že vyšetrovatelka sa maloletých poškodených spýtala: „či porozumeli poučeniu, ktoré im vysvetlí pred tým, než zapli kameru“, pričom všetci odpovedali „áno“. Uvedenými námietkami obvineného sa podrobne zaoberal už okresný súd, pričom najvyšší súd zdôrazňuje, že z Trestného poriadku nevyplyva povinnosť zvukovo zaznamenať, resp. nahráť poučenie pred výsluchom. Taktiež dovolateľova námietka o tom, že jeho obhajca nemohol klásť maloletým poškodeným otázky je zavádzajúca, pretože na obrazovo - zvukových záznamoch je zachytené, ako sa vyšetrovatelka po každom výsluchu išla spýtať, či nemajú v inej miestnosti prítomné zúčastnené osoby (vrátane obhajcu obvineného) dopĺňujúce otázky, pričom nikto nemal žiadnu otázku. Všetky zúčastnené osoby, ktoré neboli v miestnosti pri výsluchu s maloletým poškodeným mali uvedený výsluch premietaný cez obrazovku. Tvrdenia obvineného v dovolaní sú preto nepravdivé.

Najvyšší súd opäť poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu, ktorý k tejto námietke obvineného rozsiahlo uviedol, že: „Na margo argumentu obhajoby, týkajúceho sa absencie obrazovo-zvukového záznamu z priebehu poučenia vypočúvaných maloletých poškodených, čo by malo zakladať nezákonnosť daného dôkazu, súd poukazuje na to, že právne normy výslovne nepožadujú, aby už aj poučenie vypočúvanej osoby bolo v obdobných prípadoch obrazovo-zvukovo zaznamenané. Z doteraz vykonaných DVD záznamov však vyplýva, že vyšetrovatelka úvodnými potvrdzujúcimi otázkami na vypočúvaných zisťovala, či dotyční porozumeli poučeniu z jej strany. Absencia poučenia zachyteného na obrazovo-zvukovom zázname nemôže samo o sebe spochybňovať kvalitu tohto poučenia - a to zvlášť v prípade, keď počas poučovania vypočúvaných osôb boli pri výsluchu prítomní profesionálni

právnici na strane obhajoby aj obžaloby - ktorí mali možnosť absenciu, prípadnú nezákonnosť alebo nekvalitu poučenia namietat' a dožadovať sa nápravy. Priebeh výsluchov maloletých svedkov-poškodených je zdokumentovaný dvoma formami, podpísanými zápisnicami o procesnom úkone (o výsluchu osoby mladšej ako 18 rokov) a kamerovými záznamami. V zápisniciach o výsluchu maloletých svedkov-poškodených je jasne uvedené, že maloletí svedkovia-poškodení boli vyšetrovateľom poučení v zmysle špeciálneho poučenia pre osoby mladšie ako 18 rokov, ktoré zvlášť podpísali, následne zvlášť podpísali aj vyjadrenie osoby mladšej ako 18 rokov k poučeniu a do tretice vždy podpísali aj záver zápisnice, kde sa výslovne (okrem iného) uvádza, že ich výpoveď sa zakladá na pravde, k výpovedi neboli nikým ovplyvnení a ani donútení. Štvrtýkrát je poučenie potvrdené na samotných kamerových záznamoch, kde maloletí svedkovia-poškodení odpovedali, že porozumeli celému poučeniu, ktoré im vyšetrovateľ vysvetlil. Akékoľvek spochybňovanie poučenia preto považuje súd za nepodložené. Súd konštatuje, že z priebehu samotných výsluchov maloletých svedkov-poškodených, ktoré bol realizované kontradiktórne za prítomnosti obhajcu, vyplýva, že k poučeniu svedkov - maloletých poškodených reálne došlo, keďže absenciu poučenia nikto nenamietal a maloletí-poškodení vždy odpovedali, že poučeniu porozumeli. Rovnako nikto nenamietal kvalitu daného poučenia a preto z absencie časti obrazovo-zvukového záznamu zaznamenávajúceho samotný akt poučenia vyšetrovateľkou nemožno vyvodzovať nedostatočnú kvalitu poučenia a to platí zvlášť, ak sa výsluchu zúčastnili viacerí profesionálni právnici s rozdielnymi procesnými záujmami v trestnom konaní.“

K námietke obvineného ohľadne kapiózných a zavádzajúcich otázok vyšetrovateľky pri výsluchoch maloletých poškodených je potrebné uviesť, že výsluch maloletých osôb je charakteristický zvýšenou ochranou ich záujmov. Pri výsluchu sa kladie dôraz na citlivý prístup, pričom sa zohľadňuje vek a rozumová vyspelosť dieťaťa. Výsluchu sa zúčastňuje práve z tohto dôvodu psychológ, ktorý dohliada aj na to, aby otázky boli primerané veku maloletého. Najvyšší súd konštatuje, že otázky boli v tomto prípade prispôsobené veku maloletých poškodených tak, aby pochopili, čo sa ich vyšetrovateľka pýta. Obhajca obvineného bol prítomný pri každom výsluchu, a mal možnosť namietat' zákonnosť položených otázok. Túto možnosť nevyužil, čo vyplýva z obrazovo-zvukových záznamov, ako aj zo zápisníc o výsluchoch maloletých poškodených. Preto dodatočné namietanie otázok považuje najvyšší súd za účelové.

Najvyšší súd sa ohľadne námietky obvineného o pribratí znalca PhDr. T. G. a jeho pôsobenia v konaní najprv ako psychológa, a neskôr ako znalca vyjadril sčasti už vyššie. K obvineným namietanej zaujatosti a tým údajnej nezákonnosti znaleckých posudkov, ktoré tento znalec vypracoval je žiadúce doplniť, že na hlavnom pojednávaní bolo z č. I. 415 spisu oboznámené predbežné vyjadrenie znalca PhDr. T. G.. V uvedenom vyjadrení sa uvádza, že PhDr. G. sa zúčastnil výsluchov maloletých poškodených, a na základe jeho dlhoročných skúseností psychológa v oblasti mravnostnej trestnej činnosti skonštatoval, že „je veľmi pravdepodobné, že sa skutok stal.“ Obvinený namietal, že sa vyjadril k otázke jeho viny resp. nevin. Okresný súd sa zaoberal aj touto výhradou obvineného už v konaní na prvom stupni a vyhodnotil ju ako neopodstatnenú, keďže nemala vplyv na vypracovanie záverov znaleckých posudkov poškodených, pričom uviedol, že: „Spomenutý výrok o pravdepodobnosti nie je definitívnym hodnotiacim záverom, keďže pravdepodobnosť v ňom nie je ani len kvantifikovaná. Súd má za to, že znalec odpovedal na otázku, ktorá mu bola položená, s primeranou mierou opatrnosti. Súd opakuje, že predmetný listinný dôkaz nebral do úvahy pri formovaní svojho záveru o tom, či sa skutky stali, či majú znaky trestných činov a či ich spáchal obžalovaný.“ PhDr. T. G. bol riadne pribratý do konania uznesením zo 14. februára 2023, sp. zn. ČVS: ORP-1273/1-VYS-ZA-2022 ako znalec z odboru psychológie, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, psychológia sexuality. Bol v tom čase zapísaný v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky pod č. 910791. Okresný súd sa taktiež vysporiadal aj s námietkou obvineného že PhDr. G. už od decembra 2024 nebol znalcom, keďže relevantné bolo to, či bol znalcom ku dňu vypracovania znaleckých posudkov k maloletým svedkom-poškodeným, a pri jeho výsluchu znalca na hlavnom pojednávaní.

Spochybňovanie záverov znaleckého posudku znalkyne MUDr. L. C. - Š. a jej oprávnenia vyjadrovať sa k sexuálnej deviacii obvineného, či PPG vyšetrenia sú námietkami týkajúcimi sa skutkových okolností,

pričom poukazovanie na nesprávne skutkové zistenia, na ktorých je rozhodnutie založené, alebo nesúhlas s hodnotením dôkazov súdmi nižšieho stupňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku nenapĺňa. Skutočnosť, že sa obvinený nestotožnil so závermi vyjadrenými v znaleckom posudku MUDr. L. C. - Š. a spochybňoval jej spôsobilosť ako znalkyne v odvetví psychiatria so zameraním na sexuológiu, sú vyjadrením a prezentovaním jeho vlastného názoru. Obvinený počas celého konania presadzoval závery znaleckého posudku znalkyne z odvetvia psychológia sexuality PhDr. Mgr. M. G., PhD., ktorá ale nebola spôsobilá a oprávnená robiť definitívne závery ohľadne poruchy sexuálneho správania, či poruchy ľudskej sexualita. Dôvody, na ktorých súdy založili vinu obvineného boli veľmi podrobne a zrozumiteľne uvedené v odôvodnení rozhodnutí ako okresného súdu, tak i krajského súdu. Odôvodnenia oboch súdov dostatočne vysvetľujú a dávajú odpovede na všetky tieto skutkové námietky, pričom najvyšší súd sa s týmito odôvodneniami plne stotožňuje. K týmto dopĺňa len to, že v zmysle citovanej vyhlášky (prílohy č. 2) je zrejmé, že znalec z oblasti sexuológia, ktorým MUDr. L. C. - Š. nesporne je: „skúma poruchy ľudskej sexualita vrátane vyhodnotenia organických príčin sexuálnej aktivita.“

Z vyššie uvedených dôvodov nebol v žiadnom smere naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je daný v prípadoch, keď rozhodnutie súdov spočíva v nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo v nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Touto formuláciou zákon vyjadruje, že dovolanie je určené na nápravu právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočnosti podľa noriem hmotného práva. Poukazovanie na nesprávne skutkové zistenia, na ktorých je rozhodnutie založené, alebo nesúhlas s hodnotením dôkazov súdmi tento dovolací dôvod nenapĺňa (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 24. júla 2007, sp. zn. 2 Tdo 21/2007, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 57, roč. 2007 - II.).

Povedané inými slovami, predmetný dovolací dôvod dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, tzn. nie je prípustné právne účinne namietat, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu.

Ďalej predpokladá, ako už bolo vyššie uvedené výlučne chyby právne, ktoré sa dotýkajú právneho posúdenia zisteného skutku v tom zmysle, že tento bol v rozpore s Trestným zákonom posúdený buď ako prísnejší alebo miernejší trestný čin, alebo že vôbec nemal byť posúdený ako trestný čin pre existenciu niektorej Trestným zákonom predpokladanej okolnosti vylučujúcej trestnú zodpovednosť páchatel'a alebo protiprávnosť činu. Spomenutý dovolací dôvod je okrem toho daný aj nesprávnou aplikáciou iného hmotnoprávneho ustanovenia, ktorá nemusí bezprostredne súvisieť len s právnym posúdením skutku, ale sa môže dotýkať, napr. rozhodovania o treste, či ochrannom opatrení (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 47/2014-II.).

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený namietal nesprávne použitie iných právnych predpisov než Trestného zákona, nakoľko majú priamy vzťah k právnej kvalifikácii skutku. Konkrétne namietal nesprávny výklad prílohy č. 2 k vyhláške č. 228/2018 Z. z.

K tomu najvyšší súd uvádza, že príloha č. 2 vyhlášky č. 228/2018 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov určuje obsahové vymedzenie znaleckých odborov a odvetví. Medzi inými je

v nej definované znalecké odvetvie sexuológia a znalecké odvetvie psychológia sexuality. Obsahovo spadajú námietky obvineného v tomto smere k pojmovému výkladu tejto prílohy, a nie k jej nesprávnej aplikácii. Obvinený zachádza do spôsobu hodnotenia dôkazov a poukazuje na nesprávne skutkové zistenia, na ktorých je rozhodnutie založené. Opätovne namieta neodobnosť znalkyne, resp. jej neoprávnenosť vykonávať znaleckú činnosť v smere, v akom vypracovala závery znaleckého posudku a v akom si ich súd osvojil. Obvinený sa danými námietkami pokúša len spochybniť znalkyňu MUDr. C. - Š., resp. znížiť hodnovernosť jej znaleckého posudku, a upriamiť pozornosť súdu na závery znaleckého posudku PhDr. Mgr. M. G., PhD.

K uvedenej námietke sa opäť už rozsiahlo vyjadril súd prvého stupňa, ktorý uviedol, že:

„Súdu z výsluchu znalkyne PhDr. Mgr. G., PhD. vyplynulo, že znalkyňa sa príliš zamerala na zisťovanie štruktúry osobnosti a charakteru obžalovaného, čo však vôbec nebolo podstatou problému, ktorý sa týka kauzy obžalovaného. Súdu nebolo zrejmé, prečo znalkyňa formulovala závery ohľadom resocializácie obžalovaného, keď sama predtým konštatovala, že obžalovaný netrpí žiadnou sexuálnou úchylkou. Znalkyňa si evidentne odporovala aj vtedy, keď komentovala grafy na č.l. 822-829 a súčasne podotkla, že sa k inému znaleckému posudku nemôže vyjadrovať, ale môže sa vyjadriť k týmto grafom. Súd pritom podotýka, že PPG grafy MUDr. C. Š. boli výsledkom znaleckej činnosti tejto znalkyne. Znalkyňa PhDr. Mgr. M. G., PhD. si odporovala aj v tom, že na jednej strane uviedla, že nebude hodnotiť tieto podnety, je to aj rozmazané, nečitateľné, avšak súčasne konštatovala, že nebola dodržaná správna metodika vyšetrenia, keďže podľa nej nie je možné vyhodnotiť, na aké podnety obžalovaný reagoval alebo nereagoval. Podľa znalkyne PhDr. Mgr. G., PhD. vyhláška nehovorí o tom, že kto určí, či je obžalovaný deviant. Na otázku, čo v prípade, že niekto trpí úchylkou, či je znalkyňa s ním oprávnená ďalej pracovať, znalkyňa neodpovedala. Znalkyňa nevysvetlila ani rozdiel medzi pojmom sexuálna úchylka a sexuálna deviácia z hľadiska pojmu, len uviedla, že je to terminus - technicus zadefinovaný vo vyhláške. Pre súd bolo dôležité zistenie, že znalkyňa PhDr. Mgr. G., PhD. pripustila, že nemôže urobiť komplexné sexuologické vyšetrenie, keďže nemôže stanoviť diagnózu a stanoviť liečbu, a to k čomu je oprávnená, je vykonať sexodiagnostické vyšetrenie v rozsahu, ktorý vykonala. Znalkyňa G. priznala, že k tej komplexnosti chýba somatické vyšetrenie a v prípade zistenia úchylky aj určenie liečby, ktoré sú ale mimo obsahového vymedzenia znalca zapísaného v zozname znalcov MS SR, v odvetví psychológia sexuality a patria do kompetencie znalca zapísaného v odvetví sexuológia, t.j. konštatovanie ochorenia v zmysle stanovenia diagnózy a určenia liečby. Súd mal za to, že znalkyňa PhDr. Mgr. G., PhD. síce realizovala PPG vyšetrenie, avšak nemôže na základe neho určiť diagnózu, nakoľko na to nemá predovšetkým kompetenciu vyplývajúcu z právnej úpravy. Súd dedukoval, že PPG vyšetrenie je len pomocné vyšetrenie a len jedna časť z komplexného vyšetrenia. Komplexné vyšetrenie však urobila MUDr. C. - Š.. Súd v tejto súvislosti poukazuje tiež na vybranú judikatúru najvyšších súdnych autorít, ktoré potvrdzujú, že psychiatrické znalecké skúmanie je v týchto súvislostiach relevantnejšie než psychologické. Rozmedzie medzi psychiatrickým a psychologickým posudkom možno všeobecne vidieť v tom, že jadro otázok riešených psychiatrom spočíva v oblasti psychopatologickej, zatiaľ čo psychologovi je vyhradená oblasť psychológie páchatel'a, ktorého duševný stav je v podstate v norme, a to vo sfére interpersonálnej, pri rozbere a objasňovaní motivačných faktorov, pri skúmaní subjektívnych podmienok a príčin trestného jednania páchatel'a, psychologických faktorov urýchľujúcich či retardujúcich, resp. celkom znemožňujúcich proces resocializácie páchatel'a (R 41/1976). Súd ďalej podotýka, že ochranné liečenie je jedným z ochranných opatrení a vzťahujú sa na neho zásady ukladania ochranných opatrení vymenované v § 35 Trestného zákona účinného od 06.08.2024. Podľa § 35 ods. 5 Tr. zákona platí, že pri ukladaní ochranných opatrení sa súd neriadi zásadou úmernosti k spáchanému činu, ale potrebou ochrany spoločnosti, pričom prihliada aj na potrebu liečenia, výchovy alebo dovŕšenia nápravy páchatel'a alebo inej osoby. Keďže účelom uloženia ochranného liečenia je liečba obžalovaného, je logické, že aj pre posúdenie potreby uloženia ochranného liečenia je významnejší znalecký posudok odvolávajúci sa na medicínske poznatky a nie na poznatky z oblasti psychológie. Znalecký posudok MUDr. C. - Š. považoval súd z uvedeného dôvodu za relevantnejší pre posúdenie prípadného uloženia ochranného sexuologického liečenia ambulantnou formou. Súd smie uložiť ochranné liečenie na základe jasného a jednoznačného záveru a nie na základe aspektu možnosti (eventuality), s ktorou evidentne pracuje znalec odvetvia psychológia sexuality..... Súd má v zmysle zásady iura novit curia (súd pozná právo) kompetenciu robiť výklad akéhokoľvek normatívneho právneho aktu a teda aj predmetnej

vyhlášky. Uvedené citácie vyhlášky súd interpretoval v tom smere, že znalec z odboru psychológia sexuality sa môže vyjadrovať len k eventualite prítomnosti sexuálnej úchyľky a nie k existencii sexuálnej úchyľky. S ohľadom na účel a logiku predmetnej právnej úpravy súd považuje za vylúčené, aby normotvorca umožnil znalcom z dvoch znaleckých odvetví rovnocenne sa vyjadrovať k identickému odbornému záveru. Súd preto rezultuje, že odborný záver znalca - psychiatra, lekára z odboru sexuológie je v predmetom prípade opodstatnenejší než záver znalca - psychológa z odboru psychológia sexuality. Znalec psychológ sa môže podľa súdu vyjadrovať len k určitým parciálnym zisteniam ohľadom porúch sexuálneho správania, porúch ľudskej sexuality. Pre súd však nebolo relevantné zisťovanie eventuality prítomnosti sexuálnej úchyľky, ale záver o prítomnosti či neprítomnosti, teda jasný záver o tom, či obžalovaný má poruchu ľudskej sexuality, poruchu sexuálneho správania. Vymedzenie obsahu znaleckého odvetvia sexuológie považuje súd za širšie a komplexnejšie než je tomu u znaleckého odvetvia psychológia sexuality. Znalec odvetvia psychológia sexuality smie vypracovávať znalecký posudok len v rovine existencie eventuality prítomnosti sexuálnej úchyľky. Interpretáciou prílohy predmetnej vyhlášky súd zistil, že žiadne takéto obsahové obmedzenie znaleckého odvetvia sexuológie nejestvuje. Súd preto dospel k záveru, že znalecký posudok zo znaleckého odvetvia sexuológie je adekvátnejší pre prípad obžalovaného, ktorý je stíhaný pre sexuálne zneužívanie maloletých.“

V súvislosti s vyššie spomenutým aplikovaním prílohy č. 2 vyhlášky č. 228/2018 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a následnými závermi znaleckého posudku MUDr. C. - Š. obvinený namietal následné nesprávne uloženie ochranného liečenia, čím bol podľa jeho názoru naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. j) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. j) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bolo uložené ochranné opatrenie, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Vyššie spomenutý dovolací dôvod prichádza do úvahy len pri rozhodnutí, ktorým bolo uložené niektoré alebo viaceré z ochranných opatrení upravených v príslušných ustanoveniach Trestného zákona. Pri ukladaní ochranného opatrenia je vždy potrebné prihliadať na zákonné možnosti jeho uloženia. Ak tieto zákonné ustanovenia nie sú dodržané, ide o dovolací dôvod v zmysle tohto ustanovenia.

Dovolateľ namietal, že mu bolo nesprávne uložené ochranné sexuologické liečenie ambulantnou formou podľa § 74 ods. 1 Trestného zákona.

Podľa § 74 ods. 1 Trestného zákona veta prvá ambulantnú formu ochranného liečenia súd uloží, ak vzhľadom na osobu páchatel'a, povahu duševnej poruchy a liečebné možnosti možno očakávať splnenie účelu ochranného liečenia.

Súd prvého stupňa sa pri rozhodovaní o uložení ochranného liečenia primárne riadil závermi znaleckého posudku znalkyne MUDr. C. - Š.. Obvinený je podľa jej názoru príslušníkom sexuálnej menšiny - je efebofilne, homosexuálne orientovaný. Ide o nepriznanú efebofiliu, pričom u obvineného je predmetná liečba potrebná.

Prihliadajúc na všetky okolnosti prípadu dovolací súd konštatuje, že zákonom stanovené podmienky pre uloženie ochranného liečenia v posudzovanom prípade boli splnené. Účelom ochranného liečenia je predovšetkým terapeutické pôsobenie na osoby, ktorým sa ukladá a pomáha im následne sa zaradiť do normálneho života. Je zamerané najmä na ochranu spoločnosti a resocializáciu páchatel'a, teda má najmä preventívny účinok. Ochranné liečenie u obvineného je teda potrebné najmä z dôvodu predchádzania páchania ďalšej trestnej činnosti, pričom pri jeho ukladaní súd zohľadnil aj nekritický postoj obvineného k páchanej trestnej činnosti. Z uvedeného dôvodu nie je daný ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. j) Trestného poriadku, pretože ochranné liečenie bolo uložené zákonne.

Záverom je potrebné len dodať, že rozhodnutia súdov oboch stupňov sú náležité, podrobne a správne odôvodnené. Podané dovolanie obvineného sleduje v značnej časti revíziu skutkových záverov a opätovné otvorenie otázok, s ktorými sa už súdy riadne a dostatočne vysporiadali.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v predmetnej veci nie sú splnené obvineným uvádzané dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i), písm. j) Trestného poriadku, a z tohto dôvodu dovolanie obvineného na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.